

Vojna v vzhodni Afriki.

Vesti o novih zmagah Abesincev.

Angleški dopisni urad je sporočil 21. decembra svetu o ponovnih zmagah Abesincev na severu in jugu. Za Italijane porazno je poročilo, da so Abesinci pod poveljstvom rasa Sejum zavzeli na severu mesto Makale, katerega so izpraznile abesinske čete 8. novembra. Italijani so bili zelo ponosni na zasedbo te postojanke, katero so utrjevali po zavzetju šest tednov. Sedaj, po šestih tednih so se morale umakniti italijanske čete iz Makale 24 ur pred prihodom Abesincev. Italijanska bojna črta je bila zapadno od Makale predrta in je obstojala nevarnost obkolitve italijanske armade, ki je bila zbrana krog omenjenega mesta.

Prav na severu vzdolž reke Takaze in zapadno od Makale je pogнал v beg Italijane abesinski glavar Kase. Italijanske čete so se umaknile v največjem neredu in z velikimi izgubami.

Najbolj boli Abesince izguba njim svetega mesta na severu — Aksum, kjer so bili kronani abesinski cesarji. Abesinci napenjajo sedaj vse sile, da bi se zopet polastili te svetinje. Kakih 50 km južno-zapadno od Aksuma se vršijo srčiti boji in so Abesinci že porazili dva močna italijanska oddelka. Zajeli so deset tankov, dva oklopna avtomobila in 28 strojnih pušk. V vse boje in umike na severu poseza italijansko letalstvo, ki meče bombe na Abesince, ki pa kljub temu drvijo naprej, ne meneč se za izgube od bomb.

Nič boljše kakor na severu se godi Italijanom pod poveljstvom generala Graziani na jugu. Poveljnik enega dela abesinskih čet na jugu ras Dešta napreduje stalno in se bliža italijanski Somaliji. Da so Abesinci na jugu res zmagoviti, dokazuje dejstvo, da se je glavni poveljnik abesinskih čet na tej fronti, ras Nasibu, preselil s svojim štabom iz Džidžige v Dagabur, odkoder usmerja napade na umikajočo se armado generala Graziani.

Tako, kakor smo opisali prodiranje Abesincev na severu in jugu, oznanjajo svetu Angleži: Italijani pa trdijo, da ni na bojiščih nič pomembnega in da se oni branijo in uspešno odbijajo abesinske napade.

Navdušenje Abesincev.

Zmagovita prodiranja so Abesince navdušila in jih navdala z novimi upi na zmago. V abesinskih krogih pričakujejo, da bo padla Lavalova francoska vlada in bo nova pristala na poostreitev sankcij proti Italiji. Ako bo Društvo narodov prepovedalo uvoz petroleja v Italijo, se Italijani ne bodo več mogli posluževati ne letal ne tankov in ne oklopnih avtomobilov ter bi bili predani na milost in nemilost številčno močnejših Abesincev. Za primer petrolejske prepovedi bi bila Abesiniji zagotovljena popolna zmaga.

Kaj pravijo Angleži k abesinskim uspehom?

Ze spodaj poročamo, da so Angleži po odstopu zunanjega ministra za poostreitev sankcij. Če bi pa Društvo narodov prepovedalo uvoz petroleja v Italijo, trdi Anglija, da bi v tem primeru prišlo do spopada med Angleži in Italijani v Sredozemskem morju. Da bi bila Anglija popolnoma varna v svojem položaju v Sredozemskem morju, je naslovila zadnje dni na Španijo, Grčijo, Jugoslavijo in Turčijo vprašanje: Ali bi bile te države pripravljene pri poostreitvi odnosov med Anglijo in Italijo, postaviti se na stran prve? Na to vprašanje so dobili Angleži od omenjenih držav hiter odgovor in iz tega se da sklepati, da je Angliji zagotovljena pomoč manjših držav.

In kaj Italijani?

V Rimu neprestano zboruje in se posvetuje veliki fašistični svet pod predsedstvom Mussolini.

nija. Kakšen je položaj na teh sejah, javnosti ni znano. Po vsakem zborovanju pač izdajo uradno obvestilo, da je veliki fašistični svet sklenil, nadaljevati vojno proti Abesiniji in da se bo Italija branila proti sankcijam.

Edino upanje Italijanov je še sedaj francoska Lavalova vlada, ki zavlačuje poostreitev kazenskih odredb proti Italiji in prikrito drži z Mussolinijem. Če pade Laval, potem se je utrjala Italiji zadnja rešilna veja. Mussolini bo gotovo poskusil vse, da obdrži naklonejnost Lavalove vlade in izvede nadaljnje korake v Parizu v svojo korist.

Po še enkratnem pregledu zgoraj povedanega moramo priznati, da je Italija v Abesiniji in pri ostalem svetu v največjih škripcih, iz katerih se lahko rodi porazno zlo za Mussolinija in za fašizem.

HIŠA SMRTI.

Naslednje opisuje vojni poročevalec, ki se mudi v abesinski prestolnici v Addis Abebi takole:

»Rus, ki je mestni inženir in vrši važno službo, mi je obljubil, da mi bo pokazal hišo smrti, v kateri izvršujejo smrtno kazen.

Kako zgleda hiša smrti?

Hiša smrti leži izven Addis Abebe v smeri konjskega sejmišča, od katerega je ločena z evkaliptusovim gajem. Visok zid obdaja prostor, ki je poraščen s kakor mož visoko travo, in na sredino je postavljena majhna, čudna hiša, ki služi tako bridkemu namenu. Stavba obsega samo dva prostora. V enem privežejo na smrt obsojenega v gotovi legi na lesen oder. V drugem oddelku, katerega loči od prvega nizek zid z zastorom ali okvirjem, ki se da potegniti kvisku, so streli. V podzid za zastor so pritrjene štiri železne cevi. Skozi cevi se lahko porinejo štiri puške, katere so namenjene v eno točko — v srce obsojenega. Da je skromna oprema hiše smrti pravilna, kaže lesena tarča za lesenim odrom v prvem prostoru, na katerega navežejo smrtni kazni zapisane, ki je ravno skozi sredino preluknjana od neštetihi krogel na razdaljo 7 metrov. Skozi srce prestreljeno truplo pade na železen okvir, kateri se da poglobiti z ročajem in truplo zgine.

Človekoljubnost Abesincev.

Opisani način izvršitve smrtni kazni je gotovo bolj siguren ter bolj človekoljuben nego ameriški električni stoli in druge tozadevne iznajdbe moderne civilizacije. Pred uvedbo hiše smrti so v Abesiniji na smrt obsojene počasi razkomadili z meči in s sulicami. Nekaj posebnega pri tej smrtni napravi je že to, da služi celo zasebnim namenom.

Kakor pri nekih drugih bojevitih ter bolj divjih narodih je tudi pri Abesincih v precejšnji meri običajna krvna osveta.

Da bi bila abesinska oblast to grozno razvado odpravila s pomočjo zakonov, je bilo brez vsakega izgleda. Pametno od abesinske vlade je, da je postavila krvno osvetlo pod državno nadzorstvo, ne da bi prekršila ljudski običaj.

Kakor hitro so izročili morilca sodišču in ga je to obsodilo na smrt, je dano na prosto bližnjim sorodnikom umorjenega, da oni sami izvršijo smrtno kazen. Za zgoraj omenjenim lesenim zastorom odda vsak iz puške en strel, ki mora zadeti.

Pač pa so bili večkrat naboji zasebnih krvnikov tako slabi, da daje sedaj vlada državno strelivo na razpolago.

Jugoslovan 31 let v Abesiniji.

Belgrajski list »Vreme« je prinesel razgovor carigradskega dopisnika z Jugoslovonom, ki živi že 31 let v Abesiniji in se je mudil zadnje dni

službeno v Carigradu. Gre namreč za v Boki Kotorski rojenega Štefana Bajkoviča, ki je bil leta 1904 prideljen ruskemu poslanstvu v Addis Abebi in živi od tedaj neprestano v Abesiniji. Bajkovič, ki pozna abesinsko deželo in narod kakor noben drug Evropejec, bo izdal v kratkem o Abesiniji knjigo v srbohrvaščini.

Poslednje vesti.

Politične novice iz naše države.

Delna preosnova naše vlade. Dne 22. decembra sta podala ostavko g. Mirko Komnenovič, minister za telesno vzgojo in zastopnik ministra za socialno politiko ter narodno zdravje, in g. Miloš Bobič, gradbeni minister. Kraljevo namestništvo je sprejelo ostavko in je imenovalo na predlog ministrskega predsednika dr. Stojadinoviča za ministra socialne politike in zdravja in za zastopnika ministra za tel. vzgojo g. Dragišo Cvetkoviča, za gradbenega ministra pa g. Marka Kožulja, poslanca in ministra na razpoloženju. Nova ministra sta takoj prisegla in prevzela posle.

Politične novice iz drugih držav.

Novi angleški zunanji minister. Angleški kralj je podpisal ukaz, s katerim je imenovan za zunanjega ministra Anthony Eden. Novi minister se je rodil leta 1897. Končal je jezikoslovne nauke. Med vojno je bil na fronti v Franciji. Po strankarski opredeljenosti je konservativec. Po vojni je bil tajnik v raznih ministrstvih, enkrat že minister pravde in je glavni pobornik politike sankcij proti Italiji. Njegovo imenovanje za zunanjega ministra je dokaz, da bo nastopila angleška vlada odločno proti Italiji in zaščitila načela Društva narodov.

Razlastitev židovske tovarne v Nemčiji. Pokrajinski namestnik je v soglasju z vojnim ministrom odredil, da prevzame država veliko tovarno za orožje v Sulu, ki je bila doslej last židovske rodbine Simson. Rodbino Simson bodo izgnali, ker je delala protizakonite dobičke, je plačevala delavcem prenizke mezde in se ni ozirala na zdravstvene predpise.

Abesinsko vprašanje ne bo rešeno pred Novim letom. Skoro sigurno je, da ni pričakovati, da bi se lotili diplomat ali zastopniki velesil pred Novim letom novih poskusov, da bi bil sklenjen mir med Italijo in Abesinijo.

Domače vesti.

Odlikovanje. G. Pavle Zavadlal, kurtar v mariborski moški kaznilnici, je bil odlikovan z redom Jugoslovanske krone 4. razreda. Naše častitke!

Požar. V Starem logu pri Pragerskem je upepelil ogenj gospodarsko poslopje posestniku Štefanu Gličarju. Škoda 20.000 Din.

Smrtno je povozil vlak blizu kemične tovarne v Mostah pri Ljubljani 38-letnega Ivana Terčeka. Smrtno ponesrečeni je bil doma s Primorskega, je stanoval pri D. M. na Polju in zapušča ženo.

Prežalostna posledica popivanja. Iz Bizeljskega poročajo: V sredo zvečer se je zgodil na Bizeljskem žalosten slučaj, ki ga je zakrivilo preobilno zavžitje letošnjega dobrega božjega daru. Štirje fantje, med njimi Ant. Premelč, so se vračali iz vinske kleti skozi vas domov. Slišalo se je strašno preklinjanje, kakor ga pri nas še nismo slišali. Napadli so več hiš in gospodarjem grozili s smrtjo. Dejansko so napadli županovo in hoteli vdreti, grozeč županu s smrtjo. Nato so šli v trgovino g. Šulerja, istega vlekli na cesto in ga pretepli ter na glavi težko poškodovali. Občutno so poškodovali tudi gospo Frece, ki jih je prišla miriti. Pri trgovcu Šekoranju pa so razbili izložbena okna, nakar so se podali naprej in so se srečali z orožniško patruljo, katero so dejansko napadli. Orožniki so v silobranu porabili strelna orožja in padel je smrtno zadet na tla tukajšnji rojak Anton Premelč, ki ima vinotoč v Zagrebu.

Po nesreči obstreljen. Pri Sv. Urbanu pri Ptujju sta šla na lov gospodar in njegov viničar. Zalezovala sta zajce in sta stala le nekoliko eden od drugega. Nenadoma se je pojavil zajec. Gospodar je oddal strel na zajca, a je zadel po nesreči lovskega spremljevalca v hrbet. Ranjenega so spravili v bolnico v Ptuj.

Prijeta radi razpečavanja ponarejenih 20dinarskih kovancev. Orožniki so izročili v ptujske zapore neko deklino iz Vurberga, ker so našli pri njej 10 ponarejenih 20dinarskih kovancev. Prijeta pravi, da je našla potvorbe na cesti.

Kak udarec je taka smrt za starš! Iz Cerknice na Kranjskem se je vrnil na dom na Veliki vrh Janez Mestek, čevljarski vajenec. Zvečer je zaigral v Studencu 60 Din, ki so bili mojstrolast. Zjutraj po usodepolni igri je našel oče svojega mladoletnega sina obšenega na škednju. Za borih 60 Din v prostovoljno smrt je pač najhujši udarec za starše nepremišljeno obupanega mladca.

Nesreča pri podiranju dreves. 26letni Franc Skok iz Lok in 19letni Ivan Podbregar iz Črnega vrha pri Št. Juriju ob Taboru sta podirala v gozdu drevesa. Izenada je padlo podžagano drevo na oba drvarja. Skoku je zlomilo levo nogo, Podbregarju pa hudo poškodovalo tudi levo nogo. Oba so prepeljali v bolnico v Celje.

19letni avstralski letalec na letališču v Zemunu. Dne 21. decembra je pristal na letališču v Zemunu 19letni avstralski letalec R. Gropler. Pred nekaj dnevi se je dvignil v zrak v Londonu, da bi poletel v Adelaide v Avstralijo. Nad srednjo Evropo je zašel v vihar in je moral zasilno pristati na Češkoslovaškem. Cele štiri dni je rabil, da je popravil motor, ki se mu je pokvaril pri pristanku. Omenjene dne je izginila za njim vsaka sled in je bilo vse prepričano, da je nekje smrtno ponesrečil. Sotrudniku beograjskega lista »Politikae« je pripovedoval Gropler, da je rojen v Adelaide v Avstraliji, kjer tudi stalno živi. Že pred dvema letoma je napravil izpit za pilota. Ko

si je prištelil toliko denarja, kolikor stane letalo, je odpotoval v London, kjer si je kupil majhen aeroplan. Ker ni mogel plačati prevoznine za aparat, je sklenil, da poleti v Avstralijo. Poleta se je lotil z dvema angleškima funtoma in 15 šilingi v žepu. Upal je, da bo olhajal božične praznike že v rojstnem mestu v Avstraliji. Te račune mu je prekrizal snežni metež nad Čehoslovaško. Gropler je odletel iz Zemuna 22. decembra.

SALEZIJSKI MLADINSKI DOM V GABERJU PRI CELJU.

Z velikim zadoščenjem smo sprejeli Celjani vest, da se hočejo v naše tovarniško predmestje Gaberje naseliti salezijanci, o katerih plodonosnem delovanju med mladino smo že slišali toliko lepega in spodbudnega. Namevajo ustanoviti mladinsko zavetišče. — Vsi, prav vsi, smo vabljeni, darovati po svojih močeh, da se kmalu pozida zavetišče v našem Gaberju. Z vso vsmo so se lotili sotrudniki in sotrudnice dela, da nabirajo mile darove v to svrhu. Kdo bi hotel stati brezbrizen ob strani, vdeč, kako velevažno vzgojno podjetje je ta bodoči mladinski dom v Gaberju! Naj torej ne bo nobenega med nami, ki ne bi žrtvoval bodisi v denarju, lesu in drugih potrebščinah, ali kdor more, z dovažanjem opeke, peska za zidanje zavetišča. Prihodnja pomlad naj najde in privabi na že pridobljeno stavbišče v Gaberju vse polno pridnih ljudi, ki se bodo kar kosali med seboj, kdo bo storil več za našo ogroženo delavsko mladino.

Prireditve in dopisi.

Črenšovci. Dne 15. decembra, popoldne po večernicah, je imelo Prosvetno društvo svoj prvi sestanek v novem društvenem letu. Sestanka se je udeležilo krog 60 članov. Sestanek je bil precej živahen. Govoril je član Prosvetnega društva Horvat Joško. Ustanovil se je tudi dramatični odsek in pevski zbor, ki sta društvu neobhodo potrebna. Nekateri to zelo vznemirja, da bi Prosvetno društvo imelo svoj pevski zbor. Mi se pa ne oziramo na one, kateri se napredka prosvete bojijo, temveč bomo pevski zbor imeli, če se komu zdi prav ali nel.

Žižki. Kakor vsako leto, tako se je tudi letos dne 12. decembra odprl pri nas gospodnadaljevalni tečaj, katerega vodijo tukajšnje č. šolske sestre. Tečaj obiskuje 12 tečajnic iz Žižkov, Črenšovcev in Gornje Bistrice, č. šolskim sestram, ki se za povzdigo izobrazbe toliko trudijo, želimo, da bi ta tečaj dosegel z njih zaželjene uspehe.

Ljutomer. Z Novim letom preseli g. Franc Seršen v Ljutomeru svojo staro renomirano gostilno v novo hotelsko poslopje. Najmodernejše opremljene tujske sobe, tekoča voda, garaža, hlevi za konje, izvrstna kuhinja ter priznana izborna vina iz lastnih vinogradov. Za leto obširen vrt in udobno kegljišče. Novo narodno podjetje najtopleje priporočamo! 1424

Bralno društvo Sv. Križ pri Ljutomeru priredi na praznik Sv. Treh kraljev narodno gledališko igro s petjem v štirih dejanjih: »Črna žena«.

Škofja vas. Potrkala je starka zima, nagnan in suh ima obraz. Da, potrkala je in vstopila. Potrkala je beda in pomanjkanje namarskaterra vrata, potrkala je na stotine revežev in brezposelnih. Kdo jim naj da kruha in kdo dela? Žalosten dogodek smo nedavno videli pri nas. V občinski drvarnici stanujeta

dve družini, skozi late so napeljeni dimniki peči; v mrazu in snegu, ki ima odprto pot v drvarnico, se k peči stiskajo ljudje. Kdo naj tu pomaga? Menda ni na zadnjem mestu občina, ki jim je preskrbeča tako streho.

Trnovlje pri Celju. Trnovlje so velika, dolga in široka vas. Kraj, kakor ga ne najdeš zlepa pri nas. Svoje dni je bila to pretežno kmečka vas. Ali usoda nas je postavila blizu mesta, kjer so v zadnjih desetletjih kakor gobe rastle nove fabrike, kakor gobe tudi tu med nami zrastle nove in čedne hišice in lepe mlade gospodične. Ali kar je, pa je, kaj bi opravičeval. Nekaj drugega pa je, kar bi bilo lahko drugače. Pravijo, da spadamo pod občino Škofjavo. To pa sta pravzaprav dve občini. Obe se imenujeta enako. Samo ena je prav majhna, druga je velika. Prva obsega samo istoimensko vas, druga še 20 drugih. V prvi prebiva in gospoduje stara zlahtas. Ta potem deli občinske dobrate po geslu: najprej domačim, a drugim če kaj ostane. In sedaj se vprašamo: kako dolgo še? — V nedeljo po Božiču pa pride k nam g. sreski cestni načelnik in mestni župan A. Mihelčič iz Celja. Ob dveh popoldne bo govoril na shodu pri g. Fazarincu. Tja ga gremo poslušat vsi! — Eden od občinske opozicije.

Vojnik. Krajevna organizacija JRZ Škofjavo-Vojnik priredi v nedeljo dne 29. decembra, ob 8. uri v posojilnični dvorani v Vojniku političen shod. Govoril župan mesta Celja g. A. Mihelčič in drugi. Naj ta shod pokaže, da smo, ker so mislili, da nas ni več, in da si znamo kovati našo politiko sami! — Krajevni odbor.

Bizeljsko. V nedeljo dne 15. decembra se je vršil pri nas shod JRZ. Shod je bil izredno dobro obiskan. Med obiskovalci so bili številni JNSarji, kakor tudi prietaši prekosotelske politike. Govorila sta gg. dr. Ogrizek iz Celja in banski svetnik župnik Tratnik iz Rajhenburga. S temeljito podanimi govori je bilo ljudstvo nadvse zadovoljno ter je soglasno odobraval njihova izvajanja. Po nedeljskem shodu je pričakovati velikega preokrata v političnem življenju na Bizeljskem. Tudi naše ljudstvo zna dobro presoditi, komu naj zaupa in komu ne. Bizeljanci se obema gg. predavateljema najlepše zahvaljujemo za trud.

Videm ob Savi. Predstava Timmermannovih »Treh kraljev« se bo vršila v dvorani Katol. prosvetnega slovenskega društva v nedeljo dne 29. decembra, popoldne po večernicah.

Svetinje. Tukaj smo zopet otvorili knjižnico Prosvetnega društva, ki je bila zaprta proti naši volji. G. dekan je v krepkih besedah orisal stanje društva med prepovedanim časom. Naši nasprotniki so grozili, da si prilastijo knjižnico in vso našo premičnino. Le odločnemu nastopu našega predsednika in g. dekana se moramo zahvaliti, da se to ni zgodilo. Knjižnica, ki posluje vasko nedeljo po rani sv. maši, je na novo urejena in bogato izpopolnjena z najnovejšimi knjigami.

Dekla za župnišče se išče v Savinjski dolini. Naslov v upravi lista. 1420

Sprejme se služkinja urednih let, ki je vajena tudi kuhe, opravljanja vseh hišnih del ter vrta. Naslov v upravi lista. 1423

Prodajam konja. Šober štev. 43, Breclj. 1421

Starinarna »pri kmetu«, Maribor, Koroška cesta 17, prodaja in nakup starih oblek in pohištva. 1419

Vodno turbino poceni prodaj. Borštinar, Ljubljana, Pražakova ulica 8. 1422